

VOJENSKÁ NEMOCNICE OLOMOUC
Sušilovo nám. 5, 771 00 Olomouc Oddělení klinických laboratoří
Tel.: 973 407 180, 973 407 286, e-mail: laborator@vnol.cz

Popis laboratorního vyšetření

Glykovaný hemoglobin (GHbA _{1c})	
Analyzovaný materiál	Plná krev
Příprava před odběrem	Stanovení se provádí z plné krve, odběr do zkumavky s K ₃ EDTA. Okamžitě po odběru krev důkladně promíchat; několikrát šetrně obrátit, netřepat. Krev nemusí být odebrána nalačno. R005-Pokyny pro pacienta-odběr žilní krve
Odběrový materiál	Nesrážlivá krev: Vacuette Greiner K ₃ EDTA fialová zátka 3 ml
Odběr	R060- Pokyny pro zdravotnický personál-odběr krve
Transport a skladování	Transport: max. 2hod při 16-25°C Stabilita plné krve: 15-25°C 3 dny 2-8°C 7 dní Zdroj: Pracovní návod výrobce: D-10 Hemoglobin A _{1c} Program, Bio-Rad Laboratories
Dostupnost	Rutina
Analytická metoda	HPLC

Referenční interval	<p>Sledování stavu choroby</p> <p>HbA1c [mmol/mol]</p> <p>20 až 42</p> <p>43 až 53</p> <p>> 53</p> <p>< 59</p> <p>Diagnóza diabetu</p> <p>V diagnostickém procesu se výsledky diskriminují podle hodnot cut off</p> <p>HbA1c [mmol/mol]</p> <p>< 38</p> <p>38 až 48</p> <p>> 48</p> <p>Pozn.: Plná krev odebraná ze žíly nebo kapilární krev odebraná po vpichu z prstu jsou rovnocenné materiály.</p> <p>Zdroj: Diabetes mellitus – laboratorní diagnostika a sledování stavu pacientů, Česká společnost klinické biochemie ČLS JEP, Česká diabetologická společnost ČLS JEP, 2019</p>
Interpretace	<p>Glykovaný hemoglobin HbA1c</p> <p>Koncentrace HbA1c v krvi je považována za rutinní a efektivní nástroj sledování průběhu DM. Hodnotu glykovaného hemoglobinu je možno použít v rámci screeningu poruch glukózové homeostázy, zejména ve vztahu k prediabetu. Představuje vhodný způsob kontroly koncentrací glukózy u diabetiků, neboť je považována za její vážený dlouhodobý průměr.</p> <p>Koncentrace HbA1c v krvi je v současnosti velmi často považována za nástroj screeningu prediabetu. Ke zvýšení citlivosti diagnózy diabetu je výhodné kombinovat stanovení FPG (případně s 2hod oGTT) se stanovením HbA1c. Jednotkou měření je mmol/mol hemoglobinu.</p> <p>Hodnota intraindividuální biologické variability CVi = 1,3 % je významně nižší než u FPG (CVi = 4,8 %). Na základě kombinace dílčích nejistot odpovídajících soudobým úrovním preciznosti, bias a hodnotě CVi lze odhadnout, že výsledná kombinovaná nejistota výsledku měření HbA1c (odpovídající 95 % intervalu spolehlivosti) U_c leží v intervalu 3 až 4 mmol/mol HbA1c.</p> <p>Zdroj: Doporučení ČSKB, Diabetes mellitus laboratorní diagnostika a sledování stavu pacientů, 2020</p>

Poznámky	<p>Výhodou stanovení glykovaného hemoglobinu HbA1 se srovnání s glykemií nalačno je že není nutné lačnění pacienta, odběr lze provést kdykoliv bez přípravné doby, preanalytické podmínky jsou při stanovení HbA1c mnohem jednodušší než u stanovení glukózy a biologická variabilita HbA1c je významně příznivější než u hodnot glykémie nalačno.</p> <p>Nevýhodou stanovení HbA1c je výskyt interferencí. Výsledek měření může být ovlivněn u pacientů se zdravotními stavy, které mění životnost červených krvinek (ztráta krve, transfuze, závažný nedostatek železa, hemolytická anemie, hemoglobinopatie a thalasémie), u pacientů se zhoubnými nádory nebo závažnou chronickou chorobou jater nebo ledvin.</p> <p>Vzorky pacientů s hemolytickou anémií budou vykazovat nižší hodnoty glykovaného hemoglobinu, a to v důsledku zkrácené životnosti erytrocytů. Vzorky od pacientů s polycytémií nebo po splenektomii mohou vykazovat vyšší hodnoty glykovaného hemoglobinu v důsledku poněkud delší životnosti erytrocytů. Ve vzácných případech homozygotních forem SS a CC není přítomen HbA a tudíž nelze stanovit hladiny HbA1c. U pacientů s monoklonální gamapatií může monoklonální protein (paraprotein) individuálně způsobovat analytickou interferenci, vedoucí ke klinicky neodpovídajícím výsledkům (snížení i zvýšení hodnot HbA1c).</p> <p>Stanovení HbA1c nelze použít u novorozenců a kojenců. V perinatálním období je hemoglobin složen z 80 % z fetálního hemoglobinu (HbF) a z 20 % z hemoglobinu dospělých (HbA1). K výměně fetálního hemoglobinu za hemoglobin dospělých dochází kolem 1 roku věku.</p>
-----------------	---

Aktualizace: MUDr.Dočkalová Zuzana